

Kultúra

Fazekas Ágnes

Az egyik zoknim hagyományos,
a másik avantgárd

Bemutatták Baka István életműkiadásának első kötetét

A költő nevét viselő alapítvány szervezésében mutatták be Baka István életműkiadásának első kötetét a Grand Cafóban február 21-én este. Az öt részből álló sorozat a Tiszatáj kiadásában jelenik meg, első darabja a Versek címet kapta. A könyvbemutató alkalmából Olasz Sándorral, a Tiszatáj főszerkesztőjével, valamint Darvasi László és Zalán Tibor úrakkal beszélgetett Balog József.

A rendezvényre szép számmal érkeztek vendégek (akik egy részének előhely sem jutott a mozi teremben) először egy riportfilm keretében ismerkedhettek meg Baka Istvánnal. Mint kiderült, a sokak által csak szegediként emlegetett költő Szekszárdon született, hazajáró lélekként sokat jelentett számára szülővárosa. Már nyolc évesen verseket írt, később magyar-országi szakos tanár, s a Kincskereső szerkesztője lett.

Sokat járt a volt Szovjetunióban, leginkább a hetvenes években, s főleg Leningrádban. Az orosz kultúra, irodalom és a zene mindig közel állt hozzá. Megannyi vers és több prózai alkotása is született az itteni élmények hatására. Szegedhez elsősorban a munkahelye kötötte, de kapcsolatban állt más városok lapjaival, így a kecskeméti Forrással, a debreceni Alfölddel és pécsi lapokkal is.

Verseken kívül írt filmjuttatókat, szomorújátékokat, novellákat, s műfordítással is foglalkozott, főleg orosz szerzők műveit fordította magyarra. Életében s művészetében fontos szerepe volt a zenének, ihletői között is olyan neveket említett mint Mahler, Liszt vagy Mozart, költők közül Veressmarty és József Attila, valamint Rilke és García Lorca.

A riportfilmet követően Olasz Sándor, a Tiszatáj főszerkesztője ismertette a most megjelent kötetet. Mint elmondta, ezzel a könyvvel a Tiszatáj Baka István életműsorozatát kezdte el. Terveik szerint néhány éven belül megjelenik az öt kötetből álló sorozat többi része is. A következő a próza-és drámakötet lesz, azt követően adják ki két könyvben a műfordítások, majd lesz egy publicisztikákat és egy interjúkat tartalmazó rész. Ez a mostani, Versek címmel, tartalmazza legteljesebb formában a költő verseit, vagyis olyan költemények is bekerültek, amelyek eddig sehol nem jelentek meg. Szerepelnek benne rögtönzések, tréfás versek, reklámszövegek, melyekben így a játékosság, mint a betegség és a halálmotívum egyaránt benne van. Olasz Sándor szavaival az emberi létezés sűrűsége, dinamikája van ezekben a versekben. Bennük nyomon követhetjük, hogyan ténnek el a stabil pontok az életünkben. Az egyik legfontosabb értékként azt emelte ki Baka István jellemrajzában, hogy soha nem kötődött egyetlen politikai irányzathoz sem. Besorolhatatlan, beskatulyázhatatlan költőnek tartja. Ezt Felemés zokni című versében Baka így fogalmazza meg: az egyik zoknim hagyományos, a másik avantgárd.

A három vendég, Olasz Sándor, Darvasi László és Zalán Tibor megegyezett abban, hogy, ha korszakolni kellene a Baka-életművet, azt a következőképpen tehetnénk. Az első korszak a visszahatózó, dacos költő korszaka, aki mindenáron a sikert hajszolja. A második a siker korszaka, a harmadik pedig az, amelyre már a betegség nyomta rá a bélyegét. Az éretősáktól hallhattunk néhány mulattató sztorit, anekdotát is a költőről, majd Zalán Tibor Hozzók a templomba címmel saját novelláját olvasta fel, melyet Baka Istvánra emlékezve írt. Balog József pedig a költő verseiből adott elő néhányat, minek köszönhetően egy kicsit azok is követhették ezt az érdekes költői világot, akik kevésbé vagy egyáltalán nem ismerik a Baka-életművet.

